

Iwona Sójkowska
Stowarzyszenie EBIB
iwona.sojkowska@ebib.pl

Obcokrajowcy w naszych bibliotekach? Felieton

Są widoczni. Uczą się. Korzystają z sieci. Spędzają czas w przestrzeniach biblioteki. Poznają polską kulturę. Pytają o literaturę beletrystyczną. Pytają, pytają, pytają...

Swoją obecnością i postawą wprowadzają „odnowioną” kulturę użytkownika biblioteki. A my, bibliotekarze, cieszymy się, że nas odwiedzają, że chętnie korzystają z naszej pomocy. Organizujemy dla nich wygodne przestrzenie i zapewniamy przyjazną atmosferę. Mogłoby być ich więcej i w tym celu podejmujemy wiele inicjatyw.

Niniejszy numer „Biuletynu EBIB” poświęcony zagranicznym użytkownikom odwołuje się do doświadczeń różnych typów bibliotek oraz przedsięwzięć realizowanych w bibliotekach przy współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi w uczelni, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami kultury czy organizacjami pozarządowymi. Część artykułów stanowi pokłosie zorganizowanego przez Bibliotekę Politechniki Lubelskiej seminarium PolBIT pod hasłem „Użytkownik zagraniczny w bibliotece”, podczas którego swoimi doświadczeniami dzielili się „politechniczni” bibliotekarze¹.

Urszula Szybowska w artykule *Umiejdzynarodowienie usług Biblioteki Politechniki Gdańskiej* rzeczowo wprowadza nas w tajniki mobilności edukacyjnej, przechodząc od historycznych zdarzeń w skali Europy, aż po współczesne doświadczenia i osiągnięcia Biblioteki Politechniki Gdańskiej w tym zakresie. Zwraca uwagę na cel, jakim jest wspomaganie przez bibliotekę procesu internacjonalizacji Politechniki Gdańskiej. Przedstawia skalę umiejdzynarodowienia uczelni w oparciu o dane statystyczne oraz działania Zespołu ds. Międzynarodowej Współpracy Akademickiej w Bibliotece Politechniki Gdańskiej.

Pozostając w obszarze użytkownika zagranicznego w uczelni technicznej oraz współpracy biblioteki z innymi jednostkami szkoły, proponujemy dwa teksty z Politechniki Lubelskiej oraz po jednym z Politechniki Łódzkiej i Akademii Górniczo-Hutniczej. Ciekawym akcentem niniejszego numeru jest artykuł Celiny Handzel, reprezentującej Biuro Kształcenia Międzynarodowego Politechniki Lubelskiej, pt. *Współpraca jednostek uczelni a proces umiejdzynarodowienia na przykładzie współpracy Biblioteki i Biura Kształcenia Międzynarodowego*

¹ Na stronie seminarium znajdują się streszczenia, prezentacje, a nawet nagrania niektórych wystąpień w wersji audio. Zob. Użytkownik zagraniczny w bibliotece. PolBIT. W: *Biblioteka Politechniki Lubelskiej* [online]. Lublin 25–26.10.2018. [Dostęp 30.01.2019]. Dostępny w: https://biblioteka.pollub.pl/wydarzenia/uzytkownik_zagraniczny_w_bibliotece/.

Politechniki Lubelskiej. Autorka prezentuje współpracę z punktu widzenia jednostki innej niż biblioteka. Jednostki, z którą kontakt biblioteki uczelnianej powinien stanowić podstawę projektowania usług i ich realizacji. Autorka przedstawia obszar działań biura, jednocześnie akcentując konieczność angażowania biblioteki w obsługę cudzoziemców, która pozwala na zrealizowanie celów obu jednostkom.

Współautorski artykuł Aleksandry Matyjaszczyk i Szymona Furmaniaka *Obcokrajowcy w Bibliotece Politechniki Lubelskiej – ewolucja oferty* przenosi nas w meandry umiędzynarodowienia codziennej działalności lubelskiej biblioteki technicznej. Omówiono praktykę pracy w Bibliotece Politechniki Lubelskiej z czytelnikami zagranicznymi – pracownikami i studentami, którzy przybywają do Lublina w ramach różnych programów wymiany i współpracy. Przedstawiono także wyniki ankiety przeprowadzonej wśród użytkowników-obcokrajowców oceniającej obsługę oraz ofertę usługową Biblioteki Politechniki Lubelskiej.

Iwona Sójkowska w artykule *Biblioteka Politechniki Łódzkiej wobec umiędzynarodowienia uczelni* przedstawia współpracę z jednostkami uczelni kształcącymi w językach obcych. Przybliży doświadczenia wynikające z pracy z czytelnikami zagranicznymi i inicjatywy realizowane z myślą o tej grupie czytelników obejmujące zbiory, e-zasoby, usługi oraz dotyczące kształtowania i promowania przyjaznych przestrzeni bibliotecznych.

Do doświadczeń, które zyskali bibliotekarze AGH dzięki współpracy uczelni z UNESCO odwołuje się Monika Szuman w artykule *Biblioteki świata w Bibliotece Głównej AGH – współpraca bibliotekarzy BG AGH i stypendystów UNESCO*. Autorka omawia seminaria organizowane dla stypendystów i krakowskich bibliotekarzy, których wynikiem jest konkretny przekaz odpowiadający na pytania: co podoba się zagranicznym gościom w bibliotece, czego oczekują od bibliotekarzy, od usług bibliotecznych czy przestrzeni przeznaczonych dla użytkowników.

Działania biblioteki uniwersyteckiej skierowane do studentów zagranicznych prezentuje Liliana Nalewajska w artykule *Do you speak library? Oferta Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie dla użytkowników zagranicznych*. BUW może poszczycić się największym odsetkiem studiujących obcokrajowców. Autorka przybliży współpracę z Biurem Współpracy z Zagranicą UW. Omawia ofertę BUŁ oraz zwraca uwagę na konieczność prowadzenia badań satysfakcji użytkowników zagranicznych, które powinny mieć znaczący wpływ na dostosowanie działalności biblioteki do potrzeb cudzoziemców. Wskazuje najistotniejsze wnioski z przeprowadzonego badania.

Wśród artykułów nie zabrakło omówienia oferty dla użytkowników zagranicznych w innych typach bibliotek. Anna Janus w artykule *Obcokrajowcy – nowi użytkownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu* przybliży nam specyfikę pracy z czytelnikiem zagranicznym w bibliotece publicznej. Zwraca uwagę na zmiany, które nastąpiły w strukturze społeczności wrocławian i związane z tym wyzwania stojące przed bibliotekarzami. Podkreśla znaczenie podnoszenia

kompetencji komunikacyjnych, atmosfery budowania więzi międzykulturowej. Przedstawia doświadczenia Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu w pracy z obcokrajowcami, np. inicjatywę Language Cafe. Odwołuje się także do rozwiązań stosowanych w norweskich bibliotekach, które stały się inspiracją do wypracowania standardów współistnienia i współdziałania w wielonarodowym i wielokulturowym środowisku Wrocławia.

W dziale *Badania teorie wizje* opublikowano obszernie opracowanie Ewy Busse-Turczyńskiej pt. *Sylwetki lotników w polskiej prasie międzywojennej*. Autorka pokusiła się o analizę historycznych numerów najważniejszych tytułów prasy lotniczej, odnajdując w treści wiele informacji poświęconych lotnikom. Jest to swoisty ukłon autorki, bibliotekarza-praktyka w kierunku upamiętnienia stulecia lotnictwa polskiego, a załączone zestawienie bibliograficzne może stanowić źródło dla dalszych badań biograficznych polskich lotników.

W dziale *Komunikaty* publikujemy doświadczenia Biblioteki Politechniki Krakowskiej uczestniczącej w umiędzynarodowieniu macierzystej uczelni, również prezentowane podczas lubelskiego seminarium.

Krakowscy bibliotekarze – Joanna Radzicka i Katarzyna Zawisza w artykule *Praktyki i staże zagraniczne w BPK: konfrontacje, wymiana doświadczeń* opisują doświadczenia związane z codzienną obsługą studentów i pracowników z zagranicy oraz zwracają szczególną uwagę na staże studentów bibliotekoznawstwa i bibliotekarzy z państw europejskich realizowane w bibliotece w ramach programu Erasmus+. Przybliżają kwestie organizacyjne, program stażu i jego realizację, która ma wspomóc działalność Biblioteki Politechniki Krakowskiej. Podkreślają zalety staży zagranicznych, np. przerwanie codziennej rutyny czy nawiązanie nowych znajomości.

W dziale *Sprawozdania* Elżbieta Kowalewska relacjonuje X Konferencję Korporacji Bibliotekarzy Wrocławskich pod hasłem *Nowe zmiany a kondycja bibliotek*. Podczas konferencji skupiono się na problemach wynikających ze zmiany ustawy o szkolnictwie wyższym. Powinna ona skutkować reorganizacją bibliotek, dostosowaniem ich do obecnych warunków prawnych i związanych z tym nowych oczekiwań odbiorców ich usług.

Jest co poczytać!
Życzę, by lektura była zarówno przyjemna, jak i pożyteczna,
Iwona Sójkowska